

СЪЮЗ НА СЪДИИТЕ В БЪЛГАРИЯ
 Член на Международната асоциация на съдиите (МАС)
 Член на Европейската асоциация на съдиите (ЕАС)
 Член на Европейски магистрати за демокрация и свободи (МЕДЕЛ)
 София 1000, ул. Пиротска 7, ет.5, тел 0879686841
 e.mail: office@judgesbg.org
 web: <http://www.judgesbg.org>

До Президента на Република България

Уважаеми Господин Президент,

На 24.10.2019 година Пленумът на Висшия съдебен съвет след продължително заседание избра, с 20 на 4 гласа, единствения кандидат за главен прокурор господин Иван Гешев да заеме този пост.

Макар заседанието да продължи 10 часа, изборът формално беше публичен, но не и прозрачен. В хода на обсъждането главният прокурор Сотир Цацаров заяви недвусмислено, че решенията кой да бъде избран за главен прокурор и председатели на двете върховни съдилища досега са били вземани в други две сгради, а не от самия Висш съдебен съвет. Подобно изказване в правовата държава изисква незабавна реакция от компетентните държавни органи, защото съдържа твърдения за опасна подмяна на демократичната процедура по овластяване на най-високите административни длъжности в съдебната власт, от които в значителна степен зависи облика ѝ пред гражданите. Още повече изказването събужда тревога в контекста на публично съобщени твърдения от бивши председатели на районен и апелативен съд, че техният избор също е бил резултат на прикрит подбор от лица извън съдебната власт преди официалната процедура. Вместо твърденията¹ да бъдат проверени преди стартиране на процедурата за главен прокурор, за да се изключи всякакъв риск от компрометиране на съдебните институции, който по същество е риск и срещу националната сигурност, бездействието на кадровия орган на съдебната власт се задълбочи с липсата на реакция на думите на г-н Цацаров. В резултат – нито съдиите, прокурорите и следователите, нито българските граждани получиха прозрачна информация кога, как и от кого се подбират председателите на съдилища и ръководители на прокуратури. Подобно мълчание на Висшия съдебен съвет е нетърпимо, защото в началото на мандата на предходния главен прокурор доби широка

¹<https://judgesbg.org/2019/05/03/%d0%b4%d0%b5%d0%ba%d0%bb%d0%b0%d1%80%d0%b0%d1%86%d0%b8%d1%8f-%d0%bf%d0%be-%d0%bf%d0%be%d0%b2%d0%be%d0%b4-%d0%bc%d0%b5%d0%b4%d0%b8%d0%b9%d0%bd%d0%b8-%d0%bf%d1%83%d0%b1%d0%bb%d0%b8%d0%ba%d0%b0%d1%86/>

публичност информацията, че той е бил „избран“ от управляващата партия (т. нар. скандал с репликата на административния ръководител на Софийската градска прокуратура към политически лидер и бивш министър-председател „Ти си го избра“).

Споделяме резона в думите на г-н Цацаров, че е дошъл моментът главният прокурор да бъде излъчен от средите на прокуратурата. Това обаче следва да бъде извършено с насърчаване на активността на редовите прокурори да излъчват и предлагат за номиниране автентичните професионални авторитети, т.е. тези, които имат професионална компетентност, юридическа култура, нравствен интегритет и способност за развиване на правото и утвърждаване на авторитета на професията. В настоящия случай изборът не беше прозрачен и поради това, че нямаше истинско състезание за една от най-важните властови позиции в държавата. Цялата процедура, представянето на професионалната биография на кандидата и самото му изслушване не убеждават, че избраният отговаря на изискванията на чл. 170, ал. 1, т. 5 от Закона за съдебната власт за придържане и налагане на висок етичен стандарт, което предпоставя като базисно условие уважението към опонента и основните човешки права. Процедурата не беше годна да създаде убеждение и за това, че избраният единствен кандидат притежава онази професионална компетентност, която надхвърля обичайно изискуемите умения за работа по делата, необходима за дефиниране на целите на наказателната политика на държавата, за извеждане на ясни и справедливи високи критерии за оценка на прокурорите и кариерното им израстване във връзка с показаните от тях резултати и способности за утвърждаване на справедливия процес, за защита на индивидуалните права и за промяна на институционалната култура в дух на професионална независимост, липса на страх и подкрепа на всеки прокурор да повишава своята квалификация и да се самоусъвършенства в обществен интерес. Затова считаме, че предложеният Ви за назначаване, избран от Пленуна на Висшия съдебен съвет кандидат, не отговаря и на изискванията, предвидени в чл. 170, ал. 5, т. 2 от Закона за съдебната власт – да притежава висока професионална компетентност, която включва задълбочени знания в областта на правото, богат практически опит в съответната област на правото, изявени аналитични способности.

Обезпокоени сме и от факта, че по време на изслушването, както и преди избора – в интервю по Българската национална телевизия на 23.07.2019 г., кандидатът за главен прокурор квалифицира хора, които изразяват несъгласие с неговата номинация, като „десни екстремисти“, „болшевики“, постигнали „резултати на меншевики“. Подобна реч е несъвместима с разпоредбата на чл.170, ал. 5, т. 3 от Закона за съдебната власт, която изисква главният прокурор да се отличава с изявена независимост. Осъзнаването за значителния ресурс на властнически правомощия, включително репресивни, изисква главният прокурор да има такова публично поведение, което не оставя и следа от съмнение в обществото за агресивност, за пристрастност, за личностни нагласи за силово налагане, самоизтъкване и дискриминиране на отделни граждани или обществени групи.

Поради това Ви призоваваме, уважаеми Господин Президент, изхождайки от високия авторитет, с който се ползва Вашата институция – единствената, която е

овластена в резултат на пряк мажоритарен избор от всички български граждани, олицетворява единството на нацията и е върховен арбитър между уредените с конституцията законодателна, изпълнителна и съдебна власт, да предприемете действия за продължаване на конституционната реформа на модела на прокуратурата и да откажете на основание чл. 129, ал. 2 от Закона за съдебната власт да подпишете указ за назначаване на предложени Ви от Пленума на Висшия съдебен съвет кандидат за главен прокурор.

С уважение: Управителен съвет на Съюза на съдиите в България

6.11.2019 г.

гр. София